

(1991)

25 Ιανουαρίου, 1991

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΔΑΜΟΣ ΛΟΥΖΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 447/90).

Φορολογία Κεφαλαιουχικών Κερδών — Με την ένσταση επί φορολογίας κεφαλαιουχικών κερδών αίρεται η αρχική απόφαση — Η πρώτη απόφαση ενσωματώνεται στη δεύτερη τελική.

Λέξεις και Φράσεις — Ο όρος "εύλογα επιτρεπτή διοικητική απόφαση" αναφορικά με τα όρια δικαστικού ελέγχου στα πλαίσια της αναθεωρητικής δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου. 5

Φορολογία Κεφαλαιουχικών Κερδών — Βάρος Απόδειξης — Ο Περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμος του 1980 (Αρ. 52/80) — Άρθρο 19(2) — Σε προσφυγή κατά της φορολογίας το βάρος απόδειξης επιρρίπτεται στον αιτητή. 10

Με την προσφυγή αυτή προσβλήθηκε η νομιμότητα απόφασης του Διευθυντή Τμήματος Εσωτερικών προσόδων με την οποία επιβλήθηκε φορολογία κεφαλαιουχικών κερδών στον αιτητή.

Ο αιτητής πώλησε και μεταβίβασε κτήμα του και δήλωσε τίμημα πώλησης το ποσόν των £7,000. Επί της πώλησεως αυτής στάληκε Ειδοποίηση Επιβολής Φορολογίας με την οποία καθοριζόταν ως προϊόν διάθεσης το ποσόν των £11,000 και ως αγοραία αξία κατά την 27η Ιουνίου 1978 το ποσόν των £2,954. 15

Ο αιτητής υπέβαλε γραπτή ένσταση με αποτέλεσμα να γίνουν εκτιμήσεις και να δοθούν στον Διευθυντή εκθέσεις επι αυτών, τόσο από προσοντούχο εκτιμητή επιλογής του αιτητή όσο και του κυβερνητικού εκτιμητή. Ανάμεσα στις δύο εκτιμήσεις δεν επήλθε συμφωνία. Ο Διευθυντής εξέδωσε την προσβληθείσα απόφαση με 20

την οποία καθόρισε την αγοραία αξία κατά την 27η Ιουνίου 1978 σε £2,154 και κατά την ημέρα πώλησης σε £11,000.

5 Ο αιτητής παραδέχτηκε ότι ο Διευθυντής προέβη στη δέουσα έρευνα αλλά προβάλλει ως λόγους ακευρότητας την έλλειψη αιτιολογίας, πλάνη περί τα πράγματα, παράλειψη να ληφθούν υπόψη
10 τα στοιχεία που προσκόμισε ο αιτητής καθώς και υπέρβαση και κατάχρηση εξουσίας. Επίσης ισχυρίζεται ότι ο Διευθυντής δεν ειδικαιούτο να μειώσει το ποσόν της αγοραίας αξίας του κτήματος του κατά την 27η Ιουνίου 1978 από £2,954 - που ήταν η αρχική του απόφαση - σε £2,154.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

15 (1) Με την ένσταση η αρχική απόφαση αίρεται. Ο Διευθυντής έχει καθήκον να επιληφθεί της ένστασης, να κάνει διάγνωση των γεγονότων και με βάση το Νόμο να καταλήξει σε νέα απόφαση. Η πρώτη απόφαση ενσωματώνεται στη δεύτερη τελική απόφαση. Αν φανεί ότι δικαιολογείται αύξηση ο Διευθυντής δεν εμποδίζεται να καθορίσει το ποσό αντικειμένου του φόρου σε μεγαλύτερο ποσό μετά την εξέταση της ένστασης.

20 (2) Το Ανώτατο Δικαστήριο περιορίζεται επί των προσφυγών στον έλεγχο νομιμότητας της προσβαλλόμενης απόφασης. Η εκτίμηση των γεγονότων ανήκει στον Διευθυντή. Το Δικαστήριο ειμβαίνει αν υπάρχει πλάνη περί τα πράγματα ή τον Νόμο ή αν η Διοίκηση υπερβεί τα όρια της διακριτικής της εξουσίας ή αν η απόφασή της με βάση τα ενώπιόν της στοιχεία δεν είναι εύλογα επιτρεπτή.

30 (3) Εύλογα επιτρεπτή είναι η απόφαση στην οποία ένα λογικό πρόσωπο θα μπορούσε να καταλήξει με τα στοιχεία που είναι ενώπιον της Διοίκησης ανεξάρτητα αν άλλο λογικό πρόσωπο θα μπορούσε να λάβει διαφορετική απόφαση.

35 (4) Ο αιτητής έχει το βάρος απόδειξης των λόγων ακευρότητας. Όπως προβλέπει και το άρθρο 19(2) του περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμου του 1980 (Ν. 52/80) σε προσφυγή κατά της φορολογίας το βάρος απόδειξης σχετικά με τον ισχυρισμό για υπερβολική φορολογία επιρρίπτεται στον αιτητή.

40 (5) Δεν αποδείχθηκε στην συγκεκριμένη υπόθεση πλάνη περί τα πράγματα, υπάρχει σαφής αιτιολογία, η απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή στον Διευθυντή, λήφθηκε με άσκηση της διακριτικής του εξουσίας με βάση το νόμο χωρίς κατάχρηση ή υπέρβαση εξουσίας.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Hadjieraclis and another v. Republic (1984) 3 C.L.R. 604.

Θουκυδίδη ν. Δημοκρατίας (Προσφυγή αρ. 753/87, ημερ. 19.5.89)

Λοΐζου ν. Δημοκρατίας (Προσφυγή Αρ. 630/89, ημερ. 29.9.90)

Pantzaris v. Republic (Προσφυγή Αρ. 763/87, ημερ. 31.7.89)

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων να επιβάλει στον αιτητή φόρο κεφαλαιουχικών κερδών. 5

Α. Λάντος, για τον αιτητή.

Γ. Λαζάρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας για τους καθ' ων η αίτηση. 10

Ο Δικαστής κ. Στυλιανίδης ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ: Με την προσφυγή αυτή προσβάλλεται η νομιμότητα της απόφασης του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, (ο "Διευθυντής"), με την οποία επιβλήθηκε φορολογία κεφαλαιουχικών κερδών στον αιτητή. 15

Ο αιτητής ήταν ιδιοκτήτης ακίνητης ιδιοκτησίας στο Παραλίμνι - Τεμάχιο 583, Φύλλο/Σχέδιο 33/64, έκταση 2 δεκ. και 167 τ.μ. 20

Στις 26 Φεβρουαρίου, 1986, ο αιτητής πώλησε και μεταβίβασε με Δ.Π. 398/86 τα 8/13 του πιο πάνω κτήματος. Τμήμα πώλησης δηλώθηκε £7,000.-.

Στις 19 Οκτωβρίου, 1988, ο Διευθυντής έστειλε Ειδοποίηση Επιβολής Φορολογίας, στην οποία καθόρισε το προϊόν διάθεσης £11,000.- και την αγοραία αξία του κτήματος στις 27 Ιουνίου, 1978, £2,954.-. 25

Ο αιτητής, με γραπτή ένσταση, ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου, 1988, αμφισβήτησε την αγοραία αξία στις 27 Ιου-

νίου, 1978, και αργότερα την αξία στο χρόνο της διάθεσης.

Στις 24 Απριλίου, 1989, ο Διευθυντής ζήτησε από τον αιτητή στοιχεία και έκθεση προσοντούχου επαγγελματία εκτιμητή για τον προσδιορισμό των αξιών.

5 Ο αιτητής υπέβαλε έκθεση του εκτιμητή κ. Χρ. Μάρκου, ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου, 1989. Στην έκθεση αυτή η αγοραία αξία στις 27 Ιουνίου, 1978, καθορίζεται σε £3,480.- και την ημέρα της διάθεσης - 26 Φεβρουαρίου, 1986 - σε £9,365.-.

10 Ο Διευθυντής παρέπεμψε την υπόθεση στον Προϊστάμενο Γραφείου Φόρου Κληρονομίας, κυβερνητικό εκτιμητή. Ο τελευταίος ετοίμασε λεπτομερή έκθεση στην οποία κατέληξε ότι η αξία ολόκληρου του τεμαχίου στις 27 Ιουνίου, 1978, ήταν £3,500.- και στις 26 Φεβρουαρίου, 1986, £ 17,800.-.

15 Επειδή δεν επήλθε συμφωνία, ο Διευθυντής πήρε την προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία καθόρισε την αγοραία αξία των 8/13 μεριδίων στις 27 Ιουνίου, 1978, σε £2,154.- και στις 26 Φεβρουαρίου, 1986, σε £11,000.-. Κοινοποίησε την απόφασή του με επιστολή ημερομηνίας 18 Μαΐου, 1990, και έστειλε Ειδοποίηση Επιβολής Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών.

20 Η παρούσα υπόθεση πήγασε από τις πρόνοιες του περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμου του 1980, (Αρ. 52/80), που ίσχυε πριν την εφαρμογή του περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμου του 1990, (Αρ. 135/90), ο οποίος έχει επιφέρει ουσιώδεις τροποποιήσεις στο βασικό Νόμο.

Οι λόγοι ακυρότητας που προβάλλονται είναι:-

1. Έλλειψη αιτιολογίας.

30 2. Πλάνη περί τα πράγματα.

3. Παράλειψη να ληφθούν υπόψη τα στοιχεία που προσκόμισε ο αιτητής.

4. Υπέρβαση και κατάχρηση εξουσίας.

Είναι παραδεκτό από τον αιτητή ότι ο Διευθυντής έκαμε δέουσα έρευνα. Η διαφορά επικεντρώνεται στους υπολογισμούς των εκθέσεων των εκτιμητών, οι οποίοι ακολούθησαν την απ' ευθείας συγκριτική μέθοδο. 5

Ο αιτητής περαιτέρω ισχυρίζεται ότι ο Διευθυντής δεν edικαιούτο μετά την ένσταση να μειώσει το ποσό της αγοραίας αξίας στις 27 Ιουνίου, 1978 από £2,954.- - αρχική απόφασή του - σε £2,154.- - προσβαλλόμενη απόφαση. 10

Με την ένσταση η αρχική απόφαση αίρεται. Ο Διευθυντής έχει καθήκο και υποχρέωση να επιληφθεί της ένστασης, να κάμει διάγνωση των γεγονότων και, με βάση το Νόμο, να καταλήξει σε νέα απόφαση. Η πρώτη απόφαση ενσωματώνεται στη δεύτερη τελική απόφαση. 15

Ο Διευθυντής στην εξέταση της ένστασης πρέπει να επιληφθεί των σημείων που εγείρονται σ' αυτή. Η αγοραία αξία στις δύο ουσιώδεις ημερομηνίες είναι αντικείμενο της ένστασης. Ο Διευθυντής δεν εμποδίζεται από του να καθορίσει το ποσό του αντικειμένου του φόρου σε μεγαλύτερο ποσό, ύστερα από εξέταση της ένστασης, αν φανεί ότι δικαιολογείται αύξηση. 20

Η δικαιοδοσία του Δικαστηρίου τούτου είναι ακυρωτική και περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας της προσβαλλόμενης απόφασης. Η εκτίμηση των γεγονότων ανήκει στο Διευθυντή και το Δικαστήριο τότε μόνο επεμβαίνει αν υπάρχει πλάνη περί τα πράγματα ή το νόμο, ή η Διοίκηση υπερβαίνει τα όρια της διακριτικής της εξουσίας, με το νόημα ότι η διαπίστωση των γεγονότων δεν είναι εύλογα επιτρεπτή με βάση τα ενώπιόν της στοιχεία. (Βλ., μεταξύ άλλων, *HadjiEraclis and Another v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 604· *Αγνή Αλέξη Θουκυδίδη ν. Κυπριακής Δημοκρατίας*, Υπόθεση Αρ. 753/87, (Απόφαση δόθηκε στις 19 25 30

Μαΐου, 1989): Αργυρούλλα Γ. Λοΐζου ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, Υπόθεση Αρ. 630/89, (Απόφαση δόθηκε στις 29 Σεπτεμβρίου, 1990)).

- 5 Εύλογα επιτρεπτή είναι η απόφαση στην οποία ένα λογικό πρόσωπο θα μπορούσε να καταλήξει με τα στοιχεία που είναι ενώπιον της Διοίκησης, ανεξάρτητα αν ένα άλλο λογικό πρόσωπο μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετική απόφαση - (βλ. *Pambis Pantzaris v. The Republic of Cyprus*, Υπόθεση Αρ. 763/87, (Απόφαση δόθηκε στις 31 Ιουλίου, 1989, δε δημοσιεύτηκε ακόμα): Αργυρούλλα Γ. Λοΐζου ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, (ανωτέρω)).
- 10

Είναι πασιδηλο διαβόητο γεγονός ότι οι τιμές της γης στην περιοχή Παραλιμνίου κάλαζαν, λόγω της τουριστικής ανάπτυξης.

- 15 Οι διαφορές των δύο εκτιμητών επικεντρώνονται στα ακόλουθα:-

1. Ποσοστό αύξησης των τιμών στο χρόνο 1978-79. Ο κ. Ματέας υπολόγισε ποσοστό 40%, ενώ ο εκτιμητής του αιτητή υιοθέτησε ποσοστό αύξησης 12%. Από τα στοιχεία που υπάρχουν ενώπιον του Δικαστηρίου φαίνεται ότι το 12% είναι αυθαίρετο και δεν στηρίζεται σε συγκριτικές πωλήσεις.
- 20

2. Ο εκτιμητής του αιτητή χρησιμοποιεί δυο συγκριτικές πωλήσεις που έγιναν 25 Μαρτίου, 1985 και 12 Νοεμβρίου, 1985, αλλά δεν προσθέτει οποιοδήποτε ποσοστό για την περίοδο που μεσολάβησε μέχρι 26 Φεβρουαρίου, 1986, ημέρα διάθεσης του κτήματος του αιτητή. Η αύξηση στην περίοδο 1985-86 της τιμής της γης ήταν της τάξης του 16%.
- 25

3. Ο εκτιμητής του Διευθυντή αφαιρεί από την αξία του συγκριτικού που χρησιμοποίησε ποσοστό 21% λόγω θέσεως, ενώ ο εκτιμητής του αιτητή αφαιρεί ποσοστό 25% για τον ίδιο λόγο.
- 30

Η κατάληξη της έκθεσης Ματέα ήταν εύλογη. Βασίστηκε σε καθορισμένα συγκριτικά. Τα ποσοστά της προσθαφαίρεσης αιτιολογούνται ικανοποιητικά με σαφήνεια και επάρκεια.

Ο Διευθυντής είχε υπόψη του και τις δύο εκτιμήσεις. Αφού έλαβε υπόψη του όλα τα ενώπιόν του στοιχεία, όπως φανερώνεται από το περιεχόμενο του φακέλου και την απόφασή του, υιοθέτησε την έκθεση Ματέα στην οποία δεν υπάρχει πλάνη περί τα πράγματα ή το νόμο.

Παρόλο ότι στο διοικητικό δίκαιο εφαρμόζεται το ανακριτικό σύστημα διαδικασίας και όχι το συζητητικό, ο αιτητής έχει το βάρος αποδείξεως των λόγων ακυρότητας. Περαιτέρω, το Άρθρο 19(2) του περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμου του 1980, (Αρ. 52/80), προβλέπει ότι, σε προσφυγή κατά της φορολογίας, το βάρος της απόδειξης - ότι η φορολογία αναφορικά με την οποία ασκείται η προσφυγή είναι υπερβολική - επιρρίπτεται στον αιτητή.

Η προσβαλλόμενη απόφαση περιέχει σαφή και επαρκή αιτιολογία, η οποία συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου. Δεν έχει αποδειχθεί πλάνη περί τα πράγματα. Όλα τα στοιχεία λήφθηκαν υπόψη.

Η προσβαλλόμενη απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή στο Διευθυντή και λήφθηκε ύστερα από ορθή άσκηση της διακριτικής του εξουσίας, με βάση το νόμο, χωρίς κατάχρηση ή υπέρβαση εξουσίας.

Για τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται. Η προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται. Καμιά διαταγή για έξοδα.

Προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.